

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. D. N. Benedicti XIV. Declaratio Super Matrimoniis Inter Protestantes Et Catholicos

Benedikt <XIV., Papst>

Coloniæ, 1746

VD18 1439684X-001

1. Declarationem Pontificiam toti operi præter Ordinem temporis præfigo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40802

DECLARATIO
 SS. mi D.N. BENEDICTI
 P.P. XIV.

Cum instructione super dubiis respicientibus Matrimonia in Hollandia & Belgio contracta, & contrahenda.

Matrimonia, quæ in locis Fœderatorum Ordinum dominio in Belgio subiectis iniri solent sive inter Hæreticos ex utraque parte, sive inter Hæreticum ex una parte Virum, & Catholicam Fœminam ex alia parte, aut vice versâ, non servatâ formâ à sacro Tridentino Concilio præscriptâ utrum valida habenda sint, nec ne, diù multumque

† † 2

dis

Declaratio SS.mi D. N.

disceptatum est animis hominum ac sententiis in diversa distractis : id, quod satis iuberem anxietatis, ac periculorum sementem per multos annos subministravit, quum praesertim Episcopi, Parochi, atque illarum Regionum Missionarii nihil certi hac super re haberent, nihil verò inconsultâ sanctâ Sede auderent statuere, ac declarare, cum autem proximè evolutis annis in tam ancipiti graviq̃ue causa Apostolicæ Sedis Judicium vehementiùs exposceretur, urgeretque id imprimis vigilantissimus Iprensis Episcopus, dum pro debito officii sui, & suâ erga Beati Petri Cathedram observantia de concreditæ sibi Ecclesiæ statu ad Romanum Pontificem referebat, ponendùmque omninò esse tam prolixæ dubitationi finem gravissimis verbis ac rationibus persuaderet; CLEMENS XII. id temporis Romanus Pontifex, qui rei gravitatem, quanti oportebat, æstimaret, sacræ Congregationi Eminentiss. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum in mandatis dedit, ut de tota Controversia diligenter more suo cognosceret. In re itaque tanti momenti volens eadem sacra Congregatio quàm accuratissimè procedere commissæ sibi cognitionis initium ab exquisitis aliorum quoque Belgii Episcoporum Relationibus,

bus, atque sententiis, quas desuper explorari sategit, petendum duxit, eodémque tempore audire voluit præstantes aliquot hujus almæ Urbis Theologos, quibus injunxit, ut rem totam, eâ, quâ decet, maturitate discuterent, suamque opinionem proferrent. At dum hæc maximè agerentur, supersedendum per aliquot menses fuit ab istiusmodi causæ expeditione propter viduitatem, quæ incidit Romanæ Ecclesiæ, donec ad summum Pontificatum feliciter eventus Ssmus D. N. BENEDICTUS XIV. inter primas regiminis sui curas, causæ hujus cognitionem repeti jussit à memorata sacra Congregatione Concilii, quam voluit coram se haberi, ut auditis Eminentissimorum Patrum sententiis ipse demùm, Quid hæc in re tenendum foret, supremo suo pronuntiaret Oraculo. Cum igitur Congregatio præfata sub diem 13. Maji currentis anni 1741. coram Sanctitate sua fuerit habita, idem Sanctissimus D. N. spatio aliquo temporis ad rem secum expendendam accepto hanc nuper Declarationem & instructionem exarari præcepit, quâ veluti certâ regulâ ac normâ omnes Belgii Antistites, Parochi, earumque Regionum Missionarii,

Declaratio SSmi D. N.

& Vicarii Apostolici deinceps in hujusmodi negotiis uti debeant.

Primò scilicet quod attinet ad Matrimonia ab hæreticis inter se in locis Fœderatorum Ordinum dominio subjectis celebrata, non servatâ formâ per Tridentinum præscriptâ licet Sanctitas sua non ignoret, aliàs in casibus quibusdam particularibus, & attentis tunc expositis circumstantiis sacram Congregationem Concilii pro eorum invaliditate respondisse, Æquè tamen compertum habens nihil adhuc generatim, & universè super ejusmodi Matrimoniis fuisse ab Apostolica Sede definitum, & alioquin oportere omnino ad consulendum universis fidelibus in iis locis degentibus, & plura avertenda gravissima incommoda, quid generaliter de hisce Matrimoniis sentiendum sit, declarare negotio maturè perpensò, omnibusque rationum momentis hinc inde sedulò libratis, declaravit, statuitque Matrimonia in dictis fœderatis Belgii Provinciis inter Hæreticos usque modo contracta, quæque imposterum contractentur, etiamsi forma à Tridentino præscripta non fuerit in iis celebrandis servata, dummodo aliud non obstiterit Canonicum impedimentum, pro validis habenda esse, adeo-

adeoque si contingat utrumque conjugem ad Ecclesie Catholice sinum se recipere, eodem, quo antea conjugali vinculo ipsos omnino teneri, etiam si mutus consensus coram Parocho Catholico ab eis non renovetur, sin autem unus tantum ex conjugibus, sive masculus, sive femina convertatur, neutrum posse, quamdiu alter superstes erit, ad alias nuptias transire.

Quod vero spectat ad ea conjugia, quae pariter in iisdem Belgii Provinciis absque forma à Tridentino statuta contrahuntur à Catholicis cum Hæreticis, sive Catholicus Vir hæreticam feminam in Matrimonium ducat, sive Catholica femina hæretico viro nubat, dolens imprimis quam maximè Sanctitas sua eos esse inter Catholicos, qui insano amore turpiter dementati ab hisce detestabilibus connubiis, quae S. Mater Ecclesia perpetuò damnavit, atque interdixit, ex animo non abhorrent, & prorsus sibi abstinendum non ducunt, laudansque magnoperè zelum illorum Antistitum, qui severioribus propositis spiritualibus poenis Catholicos coercere student, ne sacrilego hóc vinculo se se hæreticis jungant, Episcopos omnes, Vi-

Declaratio SSmi D. N.

carios Apostolicos, Parochos, Missionarios, & alios quoscunque Dei & Ecclesie Fideles Ministros in iis partibus degentes seriò graviterque hortatur, & monet, ut Catholicos utriusque sexus ab huiusmodi nuptiis in propriarum animarum perniciem ineundis, quantum possint, absterreant, easdemque nuptias omni meliori modo intervertere, atque efficaciter impedire satagant. At, si fortè aliquod huius generis Matrimonium, Tridentini formam non servatam, ibidem contractum jam sit, aut imposterum (quod Deus avertat) contrahi contingat, declarat Sanctitas sua, Matrimonium huiusmodi, alio non concurrente Canonico impedimento, validum habendum esse, & neutrum ex conjugibus, donec alter eorum supervixerit, ullatenus posse sub obtentu dictæ formæ non servatæ novum Matrimonium inire; id verò debere sibi potissimum in animum inducere conjugem Catholicum sive virum sive faminam, ut pro gravissimo scelere, quod admisit, poenitentiam agat, ac veniam à Deo precetur, coneturque pro viribus alterum conjugem à verâ fide decerantem ad gremium Catholicæ Ecclesie pertrahere, ejusque animam lucrari, quod porriò

porrò ad veniam de patrato crimine impetrandam opportunissimum foret, sciens de cætero, ut mox dictum est, se istius Matrimonii vinculo perpetuo ligatum iri.

Ad hæc declarat Sanctitas sua, ut quidquid hæctenùs sancitum, dictumque est de Matrimoniis sive ab hæreticis inter se, sive inter Catholicos, & hæreticos initis in locis fœderatorum Ordinum dominio in Belgio subjectis, sancitum, dictumque intelligatur etiam de similibus Matrimoniis extra fines domini eorundem fœderatorum ordinum contractis ab iis, qui additi sunt legionibus, seu militaribus copiis, quæ ab iisdem fœderatis Ordinibus transmitti solent ad custodiendas muniendasque arces conterminas, vulgò dictas di Barriera; ità quidem, ut Matrimonia ibi præter Tridentini formam, sive inter Hæreticos utrimque, sive inter Catholicos & Hæreticos inita valorem suum obtineant, dummodò uterque conjux ad easdem copias, sive legiones pertineat; & hanc declarationem vult Sanctitas sua complecti etiam Civitatem Mosæ Trajectensis à Republica fœderatorum Ordinum, quamvis non Jure domini, sed tantùm oppignorationis, ut ajunt, nomine possessam.

Declaratio SSmi D. N.

Tandem circa conjugia, quæ contrahuntur vel in Regionibus Principum Catholicorum ab iis, qui in Provinciis fœderatis domicilium habent, vel in fœderatis Provinciis ab habentibus domicilium in Regionibus Principum Catholicorum, nihil Sanctitas sua de novo decernendum aut declarandum esse duxit, volens, ut de iis, juxta Canonica Juris communis principia, probatasque in similibus casibus aliàs editas à Sacra Congregatione Concilii resolutiones, ubi disputatio contingat, decidatur; & ità declaravit statuitque, ac ab omnibus imposterum observari præcepit.

Die 4. Novembris 1741.

**A. Card. Gentili S. C.
Concilii Præfectus.**

C. A. Arch. Philippen. Secret.

Romæ MDCCXLI.

Præ-

PRÆFATIO

In Editione Romanâ huic Operi
præfixa.

IPREN. VISITATIONIS SACRORUM LI-
MINUM. (a) Magnopere anxius Iprensis An-
tistes, quid consilii capiendum sibi foret erga
nonnullos Hollandici Præsidii Milites, qui nuptiis
pridem coram Heterodoxo Ministro, sive Magi-
stratu celebratis, hæresim postea ejurarunt, in ac-
curatissimâ Status Ecclesiæ suæ Relatione ad præ-
scriptum celeberrimæ Constitutionis Sixtinæ inci-
pientis *Romanus Pontifex* Sacro huic Senatui trans-
missâ molestas, quibus torquetur, dubitationes
exposuit, flagitavitque ab Eminentissimis PP. de-
clarari, validane, an irrita censenda sint Matrimo-
nia, quæ in Hollandia, aliisque confœderatis Pro-
vinciis coram Magistratu, vel Ministro Acathe-
lico iniri contingit.

Ut itaque solertissimo huic Episcopo in re adeo
gravi maturum æquè, ac præsentium temporum
circumstantiis accommodatum dari posset respon-
sum, tum ipsius petitio, tum quæ ad materiam
aliquatenus illustrandam conferre possent, descri-
pta fuere in Folio, quod hodie iterum distribuitur
signatum litera A., propositoque subinde Dubio
*An, & quomodo sit rescribendum Episcopo in casu
&c.* - sub diem 17. Maji 1737. prodiit responsum.

Ad

(a) *Sess. 24. cap. 1. de Ref. Matrim.*

Ad mentem, quæ in eo versata est, ut Episcopo rescriberetur, Conjuges de validitate Matrimonii non dubitantes in bona fide esse relinquendos, neque à Sacramentorum participatione arcendos fore, peculiare verò casus, & circumstantias eorum, qui scrupulis super suorum Matrimoniorum validitate anguntur, oportere ab eodem Episcopo distinctim exponi. Cumque juxta hanc mentem literæ datæ fuerint, statim sedulus ille Præsul multiplices recensuit casus tam in sua, quàm in finitimis, ut ait, Diæcesibus persæpe occurrentes, quos per extensum relatos videre est in altero adnexo Folio signato lit. B.

Interea verò rogatus Eminentissimus Cardinalis ab Alfatia Archiepiscopus Mechliniensis votum suum super postulationibus Iprensis Episcopi proferre doctissimam elucubravit Relationem legendam sub lit. C., quâ distributâ unâ cum Adnotationibus Secretarii Sacræ hujus Congregationis hodie pariter datis sub lit. D., necnon pluribus Rescriptis, sive Resolutionibus ejusdem Sacri Confessus signatis lit. E., denuo sub diem 28. Februarii 1739. discussum fuit Dubium - *An, & quomodo sit rescribendum Episcopo* - , iterumque Eminentissimi PP. responderunt *Ad mentem*, quæ fuit, ut ex pluribus casibus per Episcopum Iprensensem recensitis distincta Dubia, singulas, quæ in hac materia frequentius contingere possunt, quæstiones complectentia eruerentur, ac super eorum unoquoque quatuor scriberent Theologi, suamque sententiam dicerent.

Omnibus igitur ad tramites istius postremæ
jussio-

jussionis morosè peractis, quatuor insignium Theo-
 logorum Vota sapienter æquè, ac sedulò super duo-
 decim Dubiis ad rem, quantum licuit, efformatis
 perscripta nunc exhibentur signata lit. *F. G. H. &*
I. Præter hæc nonnulla distribuuntur Folia manu-
 scripta, in quibus plura ad gravissimum istud ne-
 gocium spectantia variis olim temperata resolutio-
 nibus luculentissimè referuntur. Cunctis jamverò
 maturè perpensis, habitaque etiam præ oculis
 hæc Missionariorum Praxi, de qua novissimè
 requisitus sæpè laudatus Iprensis Episcopus in hæc
 verba rescripsit -- *Cum contrahuntur in Hollandia*
Matrimonia, non servata forma Tridentini, Missio-
nariorum omnium praxis est similia Matrimonia
valida habere, quantumvis illicita, & detestan-
da, atque taliter contrahentes, si modo verè pœnite-
ant, ad quevis Sacramenta admittere. Ut tamen
Fideles ab illis connubiis absterreantur, contra faci-
entibus pœna hæc infligitur, ut videlicet ab Eucha-
ristia participatione per sex menses arceantur, &
qui infirmi sunt, admittuntur ad Sacramenta Pœ-
nitentiæ, Viatici, & Extreme Unctionis -, itidem-
 que inspectis iis, quæ circa ejulmodi praxim tum
 in suis Diæcesibus, tum in Regionibus finitimis
 vigentem non benè concordés retulere Episcopi
 Brugensis, Gandavenfis, & Antuerpiensis sub litt.
K. L. M. placeat Eminentissimis Patribus respon-
 dere.

I. An Matrimonia ab Hæreticis inter se in locis
fæderatorum Ordinum Dominio in Belgio sub-
jectis contracta, non servatà formà Concilii
Tridentini, censenda sint valida?

II. An

II. *An valida censenda sint similia Matrimonia extra fines Dominiæ Fœderatorum ordinum pariter inter se contracta ab Hereticis addictis legionibus, quæ ad Præsidia eorum Cura commissa mittuntur in loca, ubi viget dispositio Concilii Tridentini.*

III. *An idem censendum sit de Matrimoniis, ut supra inter Hereticos contractis, quando alterutra pars non est addicta præfatis Legionibus, siue habeat, siue non, domicilium in loco, ubi viget dispositio Tridentini?*

IV. *Quid censendum sit, quando neutra Pars addicta est Legionibus prædictis, & siue habeat, siue non, domicilium in loco, ubi viget dispositio Tridentini, ibidem contrahant Matrimonium, ejus formam non servatam?*

V. *An similia Matrimonia inter Partem Catholicam, & Partem A catholicam, quæ amba fœderatorum Ordinum dominio subdita, contracta in locis eorundem Dominiæ in Belgio subjectis censenda sint valida?*

VI. *An si Pars Catholica externa veniens in loca dictis fœderatis Ordinibus subjecta contrahat ibidem Matrimonium cum Parte Heretica loci, non servatam formam Concilii, valide contrahat?*

VII. *An idem censendum, si Pars A catholica externa in eadem loca veniens simili modo contrahat cum Catholica.*

VIII. *An Heretica Pars fœderatorum Ordinum dominio subdita accedens ad loca Catholicorum domi-*

dominio subjecta, ibique cum Parte Catholica contrahens, absque formâ Tridentini ibidem alioquin vigente, validè contrahat?

IX. An saltem ejusmodi Matrimonia sint valida, si utraque Pars, quarum altera, ut supra, Catholica, & altera heretica, reperiatur addicta Legionibus fœderatorum Ordinum.

X. Quid verò, si altera tantum Pars addicta sit prefatis Legionibus.

XI. Quid censendum de valore Matrimoniorum, qua sine Tridentini forma contrahuntur, vel ab Hereticis inter se, vel à Parte Heretica cum Catholica in Civitate Mosa Trajectensis, qua à Republica fœderatorum Ordinum non jure Domini, sed tantum oppignorationis nomine possidetur?

XII. An super his omnibus sit consulendum Sanctissimo pro aliqua declaratione, & quâ?

ERRATA Typi.

7. *Et herodoxis lege heterodoxis.*
12. *si respondendum esset lege: si respondendum esset, esset respondendum.*
13. *perservare lege perseverare.*
17. *& inferius Orator... omnibus Pastoribus & Confessarius monere, lege Confugiendo. Et inferius Orator non ... omnes Pastores & Confessarios. &c.*
28. *Præoninquensis lege Groeningensis.*
34. *de Suaven lege Swaen.*
36. *postposita lege proposita.*
42. *impedire deberi, lege impediri debere. Ast ibi datum lege ubi. ibid. discussio, ac ita desiderat &c. lege discussio. Ac ita desiderat &c. ibid.*
69. *nunquam l. unquam.*
70. *occultari l. oculati.*
175. *non potest l. non potest non.*

